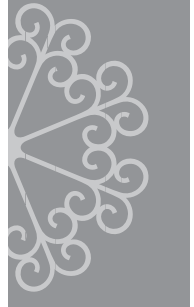

בית מדרש

427

בשבילי הפרשה

פרשת תולדות תשפ"א

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	4:29
Brooklyn, NY	4:16
Chicago, IL	4:05
Houston, Texas	5:05
Johannesburg, S. Africa	6:20
Lakewood/Deal, NJ	4:18
London, UK	3:49
Los Angeles, CA	4:28
Manchester, UK	3:49
Monsey, NY	4:15
Montreal, Quebec	4:00
Passaic, NJ	4:16
Toronto, Ontario	4:29
Yerushalayim	4:02
Zurich, Switzerland	4:26

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשיאול לרב

תולדות ברוך שפטרני

ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד וכו'. וע' ב"ר ס"ג י' שאמרו שם עה"פ ויגדלו הנערים כל י"ג שנה שניהם הולכים לבית הספר ושניהם באים מבית הספר לאחר י"ג שנה זה היה הולך לבתי מדרשות וזה היה הולך לבתי ע"ז אמר ר' אלעזר צריך אדם להטפל בבנו עד י"ג שנה מכאן ואילך צריך שיאמר ברוך שפטרני מעונשו של זה. וע' גר"א שהביא מכאן מקור הברכה. וע"ש ברמ"א ר"כ"ב ב' כתב יש אומרים מי שנעשה בנו בר מצוה יברך בא"י אמה' שפטרני מעונשו של זה.

וכתב במג"א סק"ה מעונשו של זה פי' דעד עכשיו נענש האב כשחטא הבן בשביל שלא חנכו ובלבוש פי' איפכא דעד עתה הבן נענש בעון האב וע"ש עכ"ל. ובאר' הביא כפירוש הראשון בשם הלחם חמודות פרק הרוואה אות ל'. וטעם הלבוש משום שהבן נענש בעון אביו ביאר בא"ר שלזה מברך האב שפטרני מעונשו כי אם נענש בנו גם הוא נענש וכמו שאמרו בשבת קמ"ט ע"ב כל מי שנענש חבירו על ידו אין מנסיקין אותו למחציתו של הקב"ה.

ומדברי המדרש הנ"ל דייק בחכמת שלמה שם באר"ח ר"ה וכן בשר"ת לבושי מרדכי אר"ח ר"א ל"ז דמשמע שהוא משום חטא הבן ועונש האב כדעת המג"א ולי"ח. והדיקו חדא מלשון צריך אדם להטפל בבנו עד י"ג שנה ומבואר דאיירי לענין חטא הבן ועוד דהמשך לשון המדרש מבואר דאיירי לענין מה שחטא עשו וע"ז אמרו דאחר בן י"ג שנה אין צריך לטפל בו כיון שאין עונש על האב.

ומעתי ש' לזון לענין בת מצוה אמאי אין מברך ברוך שפטרני. וע"ש בפמ"ג שכתב וז"ל והנה למה לא יברך בנקבה בת י"ב שנה לפירוש הלבוש שבנים נענשים בעון האב לא שנה זכרים או נקבות אבל למ"ד משום חינוך י"ל שאינו מחויב לחנך בתו הקטנה כמ"ש המג"א (שמ"ג סק"א) מהגמרא נזיר (כ"ט ע"א) ואפילו למ"ד מחויב לחנכה אין בה מצות ל"כ שחיובי לחנכה בקטנותה. ואם משיאה לאיש בקטנותה קנין אישה הוא ואינה נענשת בשביל אביה עכ"ל.

ומה שכתב הפמ"ג דמשום חינוך י"ל דאין חיוב לחנך בתו קטנה כמו שאמרו בניזיר כ"ט יש להוסיף דטעם הדבר כתבו שם בתוס' ר"פ וכן בש"מ בשם הרא"ש משום שאין לה ל"כ מצוות ולכן אין חיוב חינוך מוטל על האב, וזה באמת טעם השני שכתב הפמ"ג כאן שאין בה מצות ל"כ. ופשוטו הסוגיא שם בניזיר דחלקו בזה ר"ל ור"י אי חיוב חינוך בתו אבל ברין ומלחמות יומא פי"ב כתבו דלכ"ע אין חיוב חינוך בבתי ולא נחלקו בזה כלל.

ומה שכתב הפמ"ג דלפירוש הלבוש שבנים נענשים בעון האב לא שנה זכרים או נקבות, באמת מצינו מפורש שנים בתו נענשה והוא בשבת ל"ב ע"ב בעון זכרים בניו ובנותיו מתים כשהם קטנים וכן בכתובות ח' ע"ב דרשו יראה ה' וינאץ מעקס בניו ובנותיו דור שאבות מנאצים להקב"ה בניהם ובנותיהם מתים כשהם קטנים.

אך שוב תירץ הפמ"ג דאפילו לדעת הלבוש י"ל דלאו בכל מקום נענשה הבת בעון אביה כי אם משיאה לאיש בקטנותה קנין אישה הוא ואינה נענשת בשביל אביה. (ולכא' קשה שיברך ברוך שפטרני בזמן שנשאת, ואולי כיון דאין זה זמן קבוע בכל אחד לכן לא תיקנו ע"ז ברכה). ואולי כוונת הלבוש דכיון דלפעמים לא שייך בה ברכה זו לכן נהוג דלעולם אין מברכים ברוך שפטרני בבית מצוה.

הערות ותגובות בלשה"ק וא באנגלית יתקבלו בריזון במייל bishvillehalacha@themir.org

ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים (כה, כז)

זכרי היותו

הדברים מפליאים, וכי זהו כל ההבדל בין יעקב לעשו, הלא ההבדל הוא שמים וארץ, יעקב היה בחיר שבאבות, עמוד התר רה והאמת, רגל שלישי במרכבה, ואילו עשו, מאן דכר שמיה, הוא היה ההיפך הגמור מכל צורת האדם, הרשע הכי גדול, רוצח נתעב, מומר בפרהסיא, ומ דוע התורה לא הזכירה מכל זה?

ביאר הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל: בתורה נכתב השורש שממנו נובע הכל. כל הרשעות של עשו נובעת מכך שהיה איש יודע ציד איש שדה. ואילו אצל יעקב כל המ דרגות הגבוהות השתלשלו ובאו מכך שהיה איש תם יושב אהלים.

הנה פירש רש"י: איש שדה - אדם בטל, והיינו, שזה השורש והסיבה מדוע ירד עד הדיטוא התחתונה. כמו שאמרו במשנה (כתובות ט:): הבטלה מביאה לידי זימה, וכמו

אני רוצה להרבות תורה בישראל!

זכרי הימים

שאיפתו הטהורה של מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל להרבות תורה לא ידעה גבול. גם בהיותו ראש הישיבה הג דולה בארץ ובעולם, חפץ לבו לה קים עוד 'מקום תורה'.

בשאיפתו זו בדק מקום אחר מקום האם מתאים להגשמת חזונו. בשנת תשנ"ח הציע ר' מאיר ברכפ' לד ז"ל לתת שטח להקמת ישיבה בשכונה החדשה 'אחוזת ברכפלד' שהוקמה אז במר דיעין עילית. מרן רה"י קיבל בהתלהבות את המקום ומיד ניגש למלאכה. ראשית הוצבו קרואנים במקום ומרן זצ"ל פתח בו כולל אברכים שיהווה בסיס לישיבה. מיד לאחר מכן, בשאיפתו הגדולה, לא המתין מרן זצ"ל

לתחילתו של זמן חדש ובט"ז בסיון שלח קבוצה של 17 בחורים ופתח את ישיבת "מיר ברכפלד".

מרן זצ"ל גייס את כל מצו וכוחותיו להק מת הישיבה והחל לדאוג לרישום שיעור א'. לשם כך ערך כנסים לראשי ישיבות קטנות בירושלים ובבני ברק, שם דיבר בלהט על חזונו להקים ישיבה מפוארת שממנה תצא תורה. בתוך דבריו אמר בלהט: הרי אתם יוד עים שב"ה לא חסרה לי ישיבה ולא חסרים לי תלמידים, וכוחות אין לי. מדוע א"כ אני פותח עוד ישיבה? משום שאני רוצה להרבות תורה בישראל! אני מבקש מכל אחד מכם לסייע לי בזה.

דבריו הכנים והנכוחים עשו רושם עמוק על ראשי הישיבות והם שלחו ממיטב תלמי דיהם לישיבה החדשה. כך נפתח שיעור א' עם 45 בחורים מצויינים, וכך הוקמה הישיבה המעטירה "מיר ברכפלד".

זכות אבות

להגיד שבחה שהיתה בת רשע ואחות רשע ומקומה אנשי רשע ולא למדה ממעשיהם.

אך מיד בפס' אחרי זה שם (פס' כא) פירש"י: "ויעתר לו" - לו ולא לה, שאין דומה תפלת צדיק בן רשע, לפיכך לו ולא לה.

וכתוב בב"ר ובילקוט בפרשה שלנו: אלה תולדות יצחק בן אברהם - האבות עטרה לבנים והבנים עטרה לאבות. האבות עטרה לבנים ותפלת בנים אבותם, והבנים עטרה לאבות שנאמר עטרת זקנים בני בנים, אמרו לא ניצול אברהם מכבשן האש אלא בזכות יעקב אבינו משל לאחד וגו'.

למדים אנו מכאן שהתפילה מתקבלת בזכות אבות ואינה דומה תפילה של מי שיש לו זכות אבות לתפילה של מי שאין לו זכות אבות. אך לא מספיק שיש זכות אבות, צריך גם שהבנים ימשיכו וילכו בדרכי האבות. צריך שיהיה מוכח שהם הבנים של האבות, שיהיה קלסתר פניהם כשל האבות והנהגתם כהנהגת האבות.

ובסוף הפרשה, כאשר יצחק שולח את יעקב לפדן ארם לקחת אישה מבנות לבן, ומברך אותו: ואל-שדי-יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים, ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגריך אשר נתן אלקים לאברהם. כתוב (כח, ה): וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו. וברש"י: אם יעקב ועשו - איני יודע מה מלמדנו.

ונראה שבאה התורה ללמד אותנו שאפילו שיעקב ועשו שניהם היו בניו של יצחק ורבקה, שניהם באו מאותו בית ולשניהם הייתה אותה זכות אבות, אך דווקא יעקב זכה בברכות ולא עשו. והטעם הוא מפני שיעקב תפס בדרכי אבותיו ואפשר היה לומר עליו "עטרת זקנים בני בנים". אך עשו, אע"פ שראה שאביו אינו רוצה שיקחו מבנות הכנעני, ושלח את יעקב אחיו לקחת אישה מבנות לבן דווקא, אעפ"כ בחר ללכת לקחת לו אישה מבנות ישמעאל. הוא לא הלך בדרכי אבותיו וכן לא זכה בברכות של אבותיו.

ה' יעזרנו שנזכה ללכת בדרכי אבותינו ויתקבלו תפילותינו בזכות האבות הקדושים.

הראשונות ולא בשלוש האחרונות אלא באמצעיות, דא"ר חנינא ראשונות דומות לעבד שמסדר שבח לפני רבו, אמצעיות דומה לעבד שמבקש פרס מרבו, אחרונות דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו.

אנחנו פותחים את התפילה בשבח לקב"ה. והדבר הראשון הוא זכות אבות [וכפי שיבואר להלן שברכת אבות גדולה מברכת 'מחיה המתים' וקודמת לה]. רק אח"כ אנחנו יכולים לבקש בקשות בברכות האמצעיות.

בראשית רבה לט, יא: ואעשך לגוי גדול, א"ל ומנח לא העמדת ע' אומות, א"ל אותה אומה שכתוב בה כי מי גוי גדול אני מעמיד רק ממך, רבי לוי בר חוית' ור' אבא בריה דר' חייא בר אבא אמרו שלשה גדולות וארבע ברכות כתוב כאן, בישרו שהם שלשה אבות וארבע אמהות. הרי שכל הקיים והבחירה בעם ישראל הם רק בזכות אבות.

ועוד מצינו שאמר ה' לאברהם אבינו, במדרש שם: א"ר יודן קובע אני לך ברכה בשמונה עשרה אבל אין אתה יודע אם שלי קודמת אם שלך קודמת, א"ר אחויה בשם ר' זעירא שלך קודמת לשלי, בשעה שהוא אומר מגן אברהם ואח"כ מחייה המתים.

ובפירוש מהרז"ו שם כתב: העניין בזה, כי הטובה שעושה הקב"ה ע"י תפילת הצדיקים הם מתגברים על מידת הדין ונעשה טובה בריבוי שפע ושם שמים מתקדש בעולם, וע"כ ברכת האבות גדולה יותר מברכת מחיה המתים וקודמת לה.

לכן בתפילת שמונה עשרה אנחנו מזכירים זכות אבות בברכת 'מגן אבות' לפני שבח הקב"ה בברכת 'מחיה המתים'.

כתוב בתחילת הפרשה (כה, יט) "ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק", ופירש"י: אברהם הוליד את יצחק- שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, מה עשה הקב"ה, צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק.

ועוד שם (פס' כ) פירש"י עה"פ: "בת בתואל מפקדן ארם אחות לבן" - וכי עדיין לא נכתב שהיא בת בתואל ואחות לבן ומפקדן ארם, אלא

הברכה הראשונה שאנו פותחים בה את תפילת שמונה עשרה היא ברכת אבות, כדי להזכיר זכות אבות.

כתב הטור (סי' קיג): ברכה ראשונה והיא אבות, תניא מנין שאומרים אבות, שנאמר הו' לך בני אלים. ובב"י כתב: ברפ"ב דמגילה (יז:), ופירש"י הו' לך - הזכירו לפניו את אילי הארץ. שבזכותם עומדת וקיימת הארץ.

ובר"ח במגילה שם כתב: בני אלים - וכן האבות גבורי התורה והמצות, כדכתיב 'ואת אילי הארץ'.

ובטור שם הוסיף: ופותחים באלקי אברהם, דאמר ר"ל 'ואעשך לגוי גדול' זה שאומרים אלקי אברהם, 'ואברכך' זה שאומרים אלקי יצחק, 'ואגדלה שמך' זה שאומרים אלקי יעקב, יכול יהיו חותמין בכולם, ת"ל והי' ברכה וכו'.

בתחילת התפילה עלינו לזכור את האבות ומעשיהם ולהזכיר את זכותם.

וז"ל הכוזרי: ויתן אל לבו מהברכה הראשונה הנקראת 'אבות' מעלת האבות, ושברית האלוקים קיים להם ולא ימוש עד עולם, כמו שהוא אומר 'ומביא גואל לבני בניהם'.

בברכת אבות אנו אומרים 'זוזכר חסדי אבות' - בעיני תפלה ביאר: ע"ש הכתוב 'זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותייך לכתך אחרי במדבר', חסדם ואמונתם של ראשוני האומה.

ובפרשת השבוע (כו, ב) אמר הכתוב: וירא אליו ד' ויאמר אל תרד מצרימה, שכן בארץ אשר אומר אליך, גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצת האל, והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ. בזכות מה קיבל יצחק את כל הברכות האלו? בזכות חסדו של אברהם אברהם אבינו, כמו שממשיך הפס' ואומר: עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי.

אנחנו למדים מהפס' הזה שגם יצחק אבינו התברך בזכות אבות שהייתה לו מאברהם אביו.

איתא בגמ' בברכות (לב). אמר ר' יהודה לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש

The Tzarah Exists to Create the Tefillah

Harav Hagaon Meir Tzvi Shpitzer

Twenty years after Yitzchak and Rivka married, they still had no children. The *passuk* says: וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לְה' לֵנֶכַח אִשְׁתּוֹ, and Chazal say both Yitzchak and Rivka davened, and they derive from here that מתאוה הוא ברוך הוא מתאוה של צדיקים לתפילתן של צדיקים.

How can it be, wonders Rabbeinu Bachaye, that Hakadosh Baruch Hu matched Yitzchak with Rivka if she was an *akarah*? Part of Hashem's masterplan for the world was that there would be a Klal Yisrael, with three Avos and four Imahos, but they can't be Avos and Imahos if they don't have children!

Rabbeinu Bachaye explains that they were created with the ability to have children naturally, but because Hashem desires the *tefillos* of *tzaddikim*, He withheld children from them. He deduces this from the sequence of the *passuk*: וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לְה' לֵנֶכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא — chronologically, it should have said first that she was an *akarah*, and then that Yitzchak davened to rectify the problem. But the *passuk* first states that he davened, and then tells us that she was an *akarah*. We see from here, says Rabbeinu Bachaye, that this is actually the way it works in Shomayim: First there's a decision that we want Yitzchak to daven, and because of that Rivka is made an *akarah*.

This concept applies not only to *tzaddikim*, but to all of us. The *tefillah* is not the solution to the problem; rather, Hakadosh Baruch Hu creates the problem because he wants us to daven.

In a similar vein, in Parashas Beshalach Klal Yisrael find themselves on the banks of the Yam Suf, unable to move forward or backward or to the right or the left. Why did Hakadosh Baruch Hu place them in this situation? Rashi gives a *meshal* of a king who heard a girl crying and saved her. Later, he wanted her to speak to him again but she refused to do so. What did the king do? He brought the bandits to come and capture her again, and lo and behold, she cried out to the king. Similarly, says Rashi, Hakadosh

Baruch Hu wanted Klal Yisrael to daven, but we were not davening. What did he do? He created a situation in which we were standing on the banks of the Yam Suf desperate for a *yeshuah*, so that He could hear us crying and davening to Him: הַשְׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ.

This sentiment is echoed in the Gemara's teaching that קשין מזונותיו רצון רצון יראיו יעשה ואת שונעתם ישמע וירשיעם: של אדם כקריעת ים סוף. Hakadosh Baruch Hu allots each and every one of us our *parnassah* from the day that we were born until the day we die. But he also creates situations in which we don't obtain that *parnassah*, in order that we should daven, and as soon as we daven we get whatever Hakadosh Baruch Hu intended to give us anyway.

We say every day in Ashrei: וְאֵת שֹׁנְעֵתֵם יִשְׁמַע וְיִרְשִׁיעֵם, and the Alshich explains that Hakadosh Baruch Hu is going to fulfill the will of those who fear Him regardless, but He places them in situations that force them to daven to Him: וְאֵת שֹׁנְעֵתֵם יִשְׁמַע וְיִרְשִׁיעֵם.

Similarly, another *passuk* in *Tehillim* states (*perek* 34): יְגִינִי ה' אֵל צְדִיקִים: וְאֵל שֹׁנְעֵתֵם, meaning that Hakadosh Baruch Hu has already seen what the *tzaddik* needs and wants and He wants to give it. Why the delay? Because Hakadosh Baruch Hu wants to hear our voice, so He makes us feel that we are lacking in order that we should daven.

The Maharitz, in *sefer Tzofnas Panei'ach*, sees the same idea in yet another *passuk* in *Tehillim* (*perek* 21): תִּאֲנוּת לְבוֹ נִתְתָּה לוֹ וְאֲרִשֶׁת שִׁפְתָיו בִּלְ מִנְעוֹת. Hakadosh Baruch Hu is prepared to give a person what he wants and needs, but until he actually formulates the request to Hakadosh Baruch Hu with his mouth and realizes how desperate he is for it he doesn't get it.

In last week's *parashah* we find that Eliezer enjoyed *kfitzas haderech* on his way to Charan, arriving the same day he left; clearly, Hakadosh Baruch Hu was arranging Yitzchak's shidduch posthaste. Yet on the way back Eliezer trudges along with his camels, and the trip is extremely long. The Chasam Sofer wonders: What happened to the *kfitzas haderech*? He

more than he wants the *geulah*, but he doesn't cry in ברוך עלינו because he thinks, 'I work, I earn, I deserve, I'm *matzliach* — why do I need to daven to Hakadosh Baruch Hu?' But when it comes to ותחזינה עינינו, he realizes there's no way to bring the *geulah* unless Hashem gives it to us, so that's when he breaks down crying. For him, that's real *tefillah*."

When we say אתה חונן לאדם דעת דעת, we should cry and appreciate that we're standing עולם של ברומו and we're davening שלו. When we daven ברוך עלינו we're davening שלו. And that's when Hakadosh Baruch Hu grants us our requests.

Standing Still at the Pinnacle

Why is Hakadosh Baruch Hu מתאווה לתפילתן של צדיקים? Why does He put us into situations where we don't get what He wants to give us? It's because he wants for our good that we should be able to uplift ourselves and stand עולם של ברומו.

The Gemara says that a shul should have two doors, so that before a person stands and davens Shemoneh Esrei he should pass through two doors. And the *Shulchan Aruch* cites this as practical halachah: Ideally, that's the way *tefillah* should be done.

The Chiddushei Harim explains that when a person comes to daven, he should feel that he's going through one gate and another gate, coming closer and closer to the Shechinah itself. That's the essence of *tefillah*: that I'm standing before the One who owns *ashirus*.

The Gemara tells us that we're not allowed to walk around during Shemoneh Esrei, and Tosafos notes that Rabbi Akiva would start Shemoneh Esrei at one end of the room and finish at the other end of the room. The Vilna Gaon explains that when Rabbi Akiva davened, he felt that he was standing עולם של ברומו, and was completely cut off from this world: התפשטות הגשמיות, standing before שלו. Therefore, if he

moved from one end of the room to the other that wasn't considered changing his place during Shemoneh Esrei, because he was standing in one place: ברומו של עולם.

That's the type of *tefillah* to which we aspire: a *tefillah* in which a person is digging to get to Hakadosh Baruch Hu. When you daven that way, then ויעתר לו ה' — Hashem will answer your *tefillah*.

Regarding the words ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, Chazal comment that Yitzchak and Rivka were standing and davening in two opposite corners of the room: זה עומד בזווית זו ומתפלל, וזו עומדת בזווית זו ומתפללת. The *meforshim* explain that a proper *tefillah* is like a *korban*, and when a *korban olah* is brought the blood is sprinkled on the four corners of the *mizbei'ach*, so that the entire *mizbei'ach* is surrounded with the blood of the *korban*. That's how close you come to Hakadosh Baruch Hu: ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו — when you realize that you're digging, you're getting closer to Hakadosh Baruch Hu, you feel like you're bringing a *korban*, you're standing in the Beis Hamikdash, you're in the holiest of places. And if that's the way you daven, the השמיעני את קולך is actually what happens, so then the *tzarah* is worthwhile, and the result is ויעתר לו ה' — Hakadosh Baruch Hu brings a *Krias Yam Suf* of sorts, *I'maalah miderech hateva*, sending us *ashirus* and *chochmah* and *banim* because we have arrived at the destination where He wants us to be.

On the *passuk* וקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אהלצהו ואכבדהו, the Malbim explains that Hashem wants us to daven and He wants to answer us, and He therefore puts us into a situation of *tzarah* — וקראני ואענהו — in order to get us to daven: וקראני ואענהו.

May Hakadosh Baruch Hu bentch each and every one of us to see and feel in our own lives that whatever we daven for, it's because Hakadosh Baruch Hu wants to give it to us, and this great gift is just waiting for us. We should be *zocheh* to health, happiness, prosperity, *hatzlachah* in *ruchniyus* and *gashmiyus* and everything good.

Please continue to daven for

of our beloved Mashgiach Hagaon Harav

אהרן דוד בן צביה לאה

we are asking all alumni and friends of the Yeshiva

to join with us in storming the heavens with increased Torah and Tefillah

and in the zechus of the Limud Hatorah and Tefillas Rabim

may HKBH send him a *refuah shelaima*, *besoch she'ar cholei amo Yisroel*